

TELEGRAFUL ROMÂNULUI.

Nr. 17. ANUL XVI.

Telegrafulu esu de doue ori pe septemana: joi si Dumineca. Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura foiei pe afara la c. r. poste, cu banii gatati prin scrisori francate, adresate catre expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. car pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Sabiu, in 29 Februaru (12 Mart.) 1868.

tru provinciile din Monarchia pe anu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 2 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

S a b i u 28 Februaru.

Dilele din urma a fostu aici in Sabiu marture la o suma de manifestatiuni ocazionale de schimbarea deregatorii de Comite nationalu sasescu. La rendulu nostru amu insemnatu si noi cate ce-va despre densele pentru ca si publiculu nostru sa aiba cunoscintia de ele.

Ca la ori-ce ocaziune de felulu acestu s'a tinutu vorbiri de salutare si de intepinare. Se intielege, ca mai alesu in tempulu de fatia, aceste vorbiri nu potu a nu ave si aeru si insemnatate politica si de aceea ele nu potu a nu produce in auditori si celitori impressiuni fia acele acum de orice soiu voru fi.

In tote cuventarile cate s'an rostitu cu ocaziunile aceste ne vine siodu, ca nu damu nici de unu graunte micu, baremu, carele sa amintesca de egal'a indreptare. Cu tote ca spiritulu tempului si devis'a acestuia, precum si gradulu si „missiunea de cultura“, vindicata de atatea ori de vorbitorii din o parte si din alt'a, aru aduce cu sine, deca nu altfelu celu putinu pentru „afurisit'a de moda“, ca sa se face si de aceea egala indreptare vre-o pomenire catu de catu. Dara cu de aceste nu s'au vatamatu urechile nimemni. „Poporu sasescu“, „tierra sasésca“, „drepturi sasesci“ si „avere sasésca“ etc., eata trasurile fundamentali ale variatiuniloru ce se petrecu aici in dilele de candu cu schimbarea Comitelu nationalu sasescu.

Noi cari, facemu parte din locuitorimea amestecata cu sasi ne fraparamu pre unu momentu, vedindu ca suntemu predati unei ignorari mai englezesci decat'u cea mai englesesca: vedindu adeca ca reformatorii de „professiune“, dupa cesi publicara mai candu programulu loru separatisticu si suprematisticu, se escludu in tote intreprinderile, de partea cea mai insemnata a locuitorimeii fundulu regescu, de romani; vedindu ca la intepinarea cea dintai si la cele ce au urmatu nu se face pomenire de natiunea romana conlocuitoria pre teritoriulu fundulu regescu, care are acelesi aspiratiuni si acelesi p r e t e n s i u n i constitutionale ca si natiunea sasescu; vedindu ca insusi dlu Comite Locuitoriu, abia la neevitabil'a ocaziune, candu adeca unu magiaru, ne nputerniculu de nici unu romanu, dara pote miscatu de simiulu bunei cuviintie, impletise si pre natiunea romana in toastulu seu, abia atunci, dicemu, dlu Locuitoriu vedenduse instrimtoratu, amintesce de colouitori, dar de romani se feresce ai pomeni; vedindu in fine ca acumu si in acte oficiale comitele Locuitoriu sasescu nici de „fundulu regiu“ nu va se scia, pre carele ne aflamu noi impreuna cu sasi si de care numire ne tinemu strinsu dara nu de Sachsenlandulu croitu de absolutismulu lui Bach.

Dara apoi ne cugetaramu sa combinamu putinu. Si asi combinatiunea se pare a fi esitu asi: Dlu Locuitoriu vine dela Pest'a, adeca dela isvurul cursulu politicu de astadi. Intepinatorii sasi de ambe colorile nu potu fi mai reu informati despre starea lucrurilor de fatia si celoru ce au sa urmeze, ba si procederea altoru barbati politici nesasi, cari se intrepunu din tote puterile pentru o constitutione exclusivu sasésca,—inca trebuie sa radime pre unele informatiuni, la cari noi nu putemu strabate. Prin urmare manifestatiunile politice cari ne ignoraza pre noi nu potu fi de catu corecte. Ei, dara secretulu inca totu nu l'amu spusu ca unde pote sa se afle. Acest'a se vede ca este, ca nu va trece multu si fia care natiune si va ave siefulu seu nationalu, jurisdictiunea sea nationala si tote separate pana la unu sufletu, incatu sasi sa nu mai aiba nimic'a comunu cu romani, ungurii si secuii; ungurii sa nu mai aiba nimic'a comunu cu secuii, romanii si sasi; romanii nimicu comunu cu ceilalti; ci fia care sa fia de sine si pentru sine. Asi dara preste tote

acceptarile nostre, dupa cele ce se petrecura in dilele din urma, amu sti acolo, incatu mane poimane sa vedemu pre fia care natiune cu siefulu ei nationalu, cu constitutiunea sea nationala, cu justitia si administratiunea sea nationala separata; pentru ca aceea nu putemu presupune, ca si pre venitoriu unii cetatieni ai statulu singuri si exclusivi sa se bocure de tote aceste si altii, cari iau parte la tote greutatile statulu sa fia trecuti cu vederea si mai multu, sa fia dati sub tutoratulu altoru. Caci deca romanii d. e. si de aci incolo aru fi avisati a se umbri numai pre langa si pre sub institutiunile altoru, atunci la ce sa mai facemu atat'a sfera in tierra cu egal'a indreptare? Seu mai scii, pote ca conceptulu egalei indreptari s'a facutu dupa unii domni intieplefi si cu minte ca si impartiel'a tiundrei din poveste, carea o aflara unu turcu si unu romanu — candu turculu i dise romanulu: „scii cum sa impartim acum romanu?“ „cum?“ reflecteza romanulu. „Eu voiu tine tiundra“ dise turculu, „si tu sa-mi dai unu icusariu.“

Vechi'a Metropolia romana ortodoxa a Transilvaniei si partiloru Ungariei.

(N. P.) Precum natiunea romana e cea mai vechia intre tote natiunile conlocuitoru: asi si biserica ei, cea ortodoxa resaritena, inca e cea mai vechia intre tote bisericile din patria.

Intielegu acea biserica, carea-si trage inceputulu seu din cea mai adenca vechime a crestinismulu, inca din tempulu Apostoliloru; caci cine nu scie ca multime dintre legiunarii stramosiloru nostri Romani, descalcicati in Dacia, au fostu crestini, au fostu contimpurarii Apostoliloru, si au primitu crestinatatea din manile loru chiaru? — acea biserica, carea inca in veculu alu IV. si-au avutu ierarhia sea nationala; caci cine nu scie de unu Nechit'a romanulu Eppulu numitu si: „Apostolulu Daciei“ — iera de poporele barbare: „Ddientu romaniloru?“ — acea biserica in fine, de carea s'au tinutu natiunea romana intreaga pana la inceputulu veculu trecut, si de carea se tine si astadi partea ei cea mai insemnata si mai numerosa, si carea in toti tempii cei vitregi, tempuri pline de lupte si suferintie grele, prin cari se strecura d'abia natiunea nostra, singur'a-i fu stiu'a cea conducatoare, limanulu celu adapostitoriu, balsamulu celu alinatoriu si puterea cea mangaitore si insulfetitoria, — ea singura fu radimulu si scutulu celu putericu alu natiunitat'ei nostre, incatu cu totu dreptulu putemu dice, ca numai ei unice avemu astadi de a multimi esistintia natiunei romane!

Acestu adeveru din urma, recunoscutu de atatea ori de catra fiii natiunei, voindu cine-va a-lu trage totusi la indoieala, s'aru pute indrepta unulu ca acel'a astadi chiaru la frati nostri din secuime, caror'a, uitandu-si de multu limba materna, numai biserica le mai remane unuculu cimentu, unuc'a baiera cu care se mai tinu inca legati de trupina loru nationala, incatu altmintrea de multu s'aru fi fostu absorbitu si ei de elementulu preponderante; de multu aru fi devenitu ne resistivern vict m'a acelu'a; iera incatu pentru adeverulu dintaiu adeca pentru anticitatea bisericeii nostre, apoi ajunge a ne provoca in privintia acest'a din o miza de documinte, totu unulu ca unulu, numai la o singura circumstantia, si acest'a este: ca despre crestinarea natiunei romane nu se face nicairi nici cea mai mica amintire, precum se face despre crestinarea altoru natiuni din patria si straine, — semnu destulu de invederatu, ca romanii si adusera credintia loru crestina cu sine din Rom'a si Itali'a intreaga, pre carea inca acolo, a casa, o insupsera impreuna cu laptele dela mamele loru romane. Numai asi ne putemu espicat' total'a taceru a istoriciloru despre impregiura-

rea acest'a; de ore-ce multi dintre Romanii colonisti veniti in Dacia, fiindu crestini, in scurtu tempu tote coloniile dacice devenira crestine.

Dara deca biserica ortodoxa resaritena este cea mai vechia in partile acestea, si deca aceea in decursulu tempului au devenitu identica cu natiunea romana ins'a-si, va sa dica: deca biserica nostra s'au inehiegatu in natiune, si acest'a in biserica? — apoi ce era mai firescu decat'u ca natiunea romana sa-si aiba totu deodata si ierarhia sea nationala, si prin urmare sa-si aiba si Metropolia sea terasi nationala si autonoma, si inca din timpurile cele mai antice, potrivit institutiuniloru primitive ale bisericeii ortodoxe resaritene, pre cari alte biserici nu le au. Acest'a se pote afirma cu atatu mai vertosu, cu catu vedemu, ca caracterulu bisericeii ortodoxe este in parte si nationalu, intr'atatu adeca nationalu, incatu institutiunile ei nu numai ierta, dara prescriu chiaru, ca fia-care natiune sa se folosésca de limba sea propria nationala, in biserica si in tote afacerile, ce ce s'au si practisatu pana acum in toti tempii si la tote poporele tinetore de ea, asi, incatu chiaru si acolo, unde membrii unei parochii suntu de diverse natiunitati se ierta acestor'a ca fia-care sa se folosésca de limba sea nationala; insa limba este conditiunea esentiala a caracterulu nationalu. Aci nu ne pote impedece intru nimic'a argumentulu contrariu ce s'aru deduce dela acea impregiurare, ca in biserica nostra preste o suta de ani au fostu introdusa si folosita limba slavona, precum si ca la poporele romane si slave din Turcia, inca si astadi se tine servitiulu ddiescu in limba greca; caci acest'a este numai o exceptiune de totu singulara provenitore din vitregitatea tempului, a-siu dice ca ea este o ingerintia silnica a ierarchiei straine, spriginita de regimulu politicu, carea insa atatu intr'o parte catu si intr'alt'a, indata ce giurstarile se schimbau, incepe si ea a se delaturu si a face locu limbei si ierarchiei nationale va sa dica: ordinei celei canonice, precum ne arata esperintia destulu de invederatu.

Si totusi se ivira unii in timpurile mai recente, cari, sedusi de interese eschisivu nationale suprimatisatore, incepura parte a nega de totu esistintia Metropoliei romane ardelene, parte, vedindu ca tota ostenela le va fi desierta, a atacu celu putinu nationalitatea romana a acelei'a, afirmandu spre uimirea generala, ca mai marii acelei prea venerande Metropoliei romane aru fi fostu serbi si nu romani s. alt.

De asemenea se aflara altii cari, cum vedemu si cetimu, se incercara ca sa denege si ei la rendulu loru esistintia Metropoliei nostre, seu celu putinu sa-i denege legalitatea acelei'a, fatia cu legislatiunea tierii, pretindendu cu starointia, ca acesta din urma nici odata nu aru fi cunoscutu si recunoscutu vre-o Metropolia romana in Transilvania si Ungaria.

Ei bine, noi in mania tuturor cercariloru acestor'a ale advesariloru nostri de totu soiuulu de a denega adeca esistintia vechiei nostre Metropoliei ardelene, afirmamu din contra, ca romanii din Transilvania si Ungaria si-au avutu Metropolia loru nationala si autonoma, inca din timpurile cele mai vechi, si acest'a suntemu in stare a o documenta cu o multime de documinte de totu felulu. documinte, valide si pragmatice, incatu a nu crede in acele aru insemna a nu crede in lumina soarelui ce lumineza deasupra nostra.

*) Cine vrea sa se convinga mai de aproape despre asertulu acest'a, intrebe numai pre ore-care din poporulu de rendu, carele se tine de biserica ortod.: ca de care biserica se tine elu? — si-tu va raspunde ca: de cea romanesca.

Documentele autentice despre vechia Metropolia română ortodoxă a Transilvaniei și Ungariei.

A Cărțile bisericesci române tiparite în deosebite timpuri și încă prin străini, luterani și calvini.

Aci se numera:

1. O Cazania română tiparită în zilele Principelui Ardealului Cristoforu Bători la anul 1580 în Brașov de sași. În titlatură și în precuventura acestei Cazanii, Genadiu Archieveul de atunci alu Ardealului, se dice: „Archiepiscopu și Mitropolitu a totu Ardealulu, și a linutulu Varadului (Oradiei mari)“ —

2. La an. 1641, în zilelele principelui Georgiu Rakozy s'au tiparitu o cazania în Belgradu — Alb'ia Iub'ia — în carea Genadiu, carele s'au rugatu de principele pentru liparirea cărții a acestei, se dice „Archiepiscopu și Mitropolitu. — Asemenea Orestu armatorulu lui Genadiu, sub carele, după mărtea lui Genadiu, s'au tiparitu cartea acésta, se dice „Archiepiscopu și Mitropolitu“ —

3. La an. 1651, în zilelele aceluiași principe s'au tiparitu psaltirea, tradusa din limb'a evrească în cea română, cu cheltuiel'a și la mandatulu aceluiași Principe, acolo în precuventura asiă graiescu calvinii, cătra Principele cu a căror'a nevointia s'au tiparitu psaltirea: „Aceste tóte vediundu-le, și luandu-le aminte Mari'a Ta. — a-i poruncitu noie slugiloru Mariei tale împreună cu Simeonulu Stefanu Mitropolitulu din scaunulu Belgradulu“ s. alt. —

4. În Testamentulu celu nou, tiparitu térası la mandatulu și cu cheltuiel'a aceluiași Principe la an. 1648, la încheierea cartei este scrisu: „Simeonulu Stefanu, Archiepiscopu și Mitropolitulu Scaunulu Belgradulu, a Vadului și a Maramuresului.“ —

5. În precuventura Molitvelniculu, tiparitu în zilelele Principelui Ardealului Michailu Apafi la anul 1689 se dice: „Cătra Preasântulu și în Christosu luminatulu, Varlaamu Archiepiscopu și Mitropolitulu s. Metropoliu a Belgradulu, alu Vadului, alu Silvasiului, alu Fagarasiului, alu Maramuresului și alu Episcopiloru din tier'a unghurésca.“ —

6. În încheierea Ceaslovulu tiparitu la anul 1696 în Sabiu, Teofilu Archieveul se dice: „Metropolitulu Belgradulu, a Vadului, a Maramuresulu și a Silvasiulu s. c. l.“ — *)
(Va urmă.)

*) Vedi despre tóte documentele instrate până aci, și Istoria de Petru Maioru, — Istoria bisericească de Eppulu Bar. Siagun'a, și Acte fragmente de T. Cipariu.

Evenimente politice.

Sabiu 28 Februaru.

Mai multe diuare straine caracterizara caleto-ria principelui Napoleonu că o „calatoria de temperamentu“, o espressione care se dice a nu se afla încă în verbariulu diplomatiei germane. Mai am presupune ca acésta însemnare este cea mai noua învențiune eleganta a nescarai barbata versata de statu, și ca din sferile cele mai înalte a diplomatiei parisiane au ajunsu la cercurile agenturorulu politice, spre a se face bunu comunu alu tuturor prin presa, prin acésta cale acum tuturor cunoscuta. Fia cum va fi: espressionea „calatorie de temperamentu“ este o espressionea forte multu dicatória în sensulu lui Talleyrand, caruia i servea limb'a numai spre a ascunde cugete.

Allg. Ztg. disputa însemnatarea politica a calatorie. Ea scrie: „se fi avutu principele o misiune secreta de siguru nu s'aru fi descoperitu acelu secretu înainte de a calatori principele. Totu din aceea cauza nu s'aru pute afirmá cu sigurantia ca nu aru fi avutu misiune. Luanduse în consideratiune insa și aceea circumstare, că în Orientu tocmai în momentul de fatia lucrurile au intratu într'o fasa pacica, și nici nu se afla vre-unu punctu negru pe orizontulu politicu, se nasce întrebarea: ca pòte-se cugetá în genere a fi avutu imperatulu motive a incredintia pe verulu seu cu o misiune? La acésta se pòte respunde: ca imperatulu fâra îndo-ela au cugetatu ca excursiunea principelui va dá ansa la totu felulu de fâime alarmatore și asiă ne mirâmu, ca totusi l'au lasatu sa calatorésca. Dacă suntu bine instruitu a temendatu imperatulu multa vreme cu învoirea sea la concessiunea că se calatorésca principele în Germani'a, și acum i aru denegá o încă cându aru fi agitatiunea în tiererele danubiene înca obiectulu discussiuniloru diplomatice“.

O fama látra în cercurile diplomatice în Berlinu suna ca contele Bismarck aru calatori înainte sosirei Principelui Napoleonu. Insa acésta i lipse-ce constatarea și nici nu s'aru impedecá, că contele Bismarck sa se pòta reintòrce fiindu încă Principele aci. —

Delegatiunea unghurésca.

Sjed. XI XII și XIII.

În siediintia din 4 Martiu au fostu la ordinea dilei reportulu comisiunei delegatiunei asup'ra bugetulu ministeriului comunu de finantie. Referintele Csengery reféra proiectulu despre bugetulu finantialu, în care respica pusetiunea juridica a delegatiunei fatia cu multe puncte din acéstu bugetu, precum: spesele detoriei comune, pensiuni și altele, facendu-se totu odata și propunerile cunoscutu în privintia votârei posturiloru pretinse.

Decisiunile delegatiunei senatulu imp. ce se referu la acéstu bugetu se primescu că cetite și după aceea notariulu cetesce paralela ce a făcutu comisiunea del. ungh. între decisiunile respective și între propunerile sele.

În siediintia din 5 Martiu se primescu definitiv proiectulu comisiunei del. în privintia bugetulu finantiale, se decide la propunerea lui Csengery ca protocolulu siediintelor din 4 și 5 ale l. c. sese trimita delegatiunei senatulu imperialu prefânga o epistola scurta din partea siediintulu.

În siediintia din 6 Martiu se pune la ordinea dilei: bugetulu de esterne. După ce s'a cetitu reportulu comisiunei, se cetesce decisiunea delegatiunei senatulu imperialu ce se referu la acéstu bugetu. Tare infocata a fostu desbaterea asup'ra fondulu pentru spese secrete. Simonyi propune sa se încuviinteze numai 450,000 fl. Manoilovicu voiesce numai 80 de mii. Mai vorbescu multi oratori, toti recunoscu necesitatea a existe fonduri pentru spese secrete — numai Manojovicu nu, — deci se primescu propunerea și se încuviintezu pentru spesele conducerei centrale 973.721 fl. 95 xr.

Unu apelu catra Europa apusina.

Sub acéstu titlu scrie organulu slavicu „Vidovdan“ urmátorele: „Istoria slaviloru vechia și noua marturisesce ca acésta suntu celu mai conservativu elementu în Europa. Nice odata n'amu vediatu, sa fia desnacionalisatu ei popòra straine s'au și fia derimatu staturu straine s'au proprii în care traescu, acésta nu jace în natura lor. Insa tocmai acéstu spiritulu conservativu i aduce că se respinga dela sine desnacionalizarea și sa apere până la fanatismu acelu statu carele asecura natiunalitatea și drepturile lor politice, numai acésta potu numi pe Slavi revoltanti, cari le calca drepturile lor fâra crutiare în picòre. Au cugetatu la acésta ce se au domitu asup'ra Slaviloru și înca domnescu asup'ra lor? Lupt'a au începutu se va continua cu acerbitate, insa nu au scos pe Slavi din situatiunea lor conservativa.“

În Austria și în Turcia ei ceru drepturile lor cele vechi, dar' se tienu tare de întregitatea teritoriale a acestoru dóua imperiuri. Apusul europeanu tremura de cuventulu panslavismu, l'au însielatu subjugatori Slaviloru și l'au castigatu pentru planurile sele cele nedrepte. Nice odata nu și au luat acéstu apus ostent'ia de a percontu acésta cestiune însemnata, carea se pare ca taie adencu în interesulu lui. Dacă s'aru fi cercetatulu numai superficialu, care suntu tendintiele Slaviloru în Austria și Turcia, s'aru fi vediatu demultu ca Slavi mai înainte de tóte vreu se-si scie sustienuta individualitatea istorica. Într'deveru în estu modu aru lucra mai multu suprimatori Slaviloru, cu apusul

FOISIORA.

TANISLAVU

(poemu popularu)

de

I. NICOLAU DENSUSIANU.

(Urmare).

III.

Turcii deca-lu capetá,
La Nicopolu mergea,
La Cadi'a-lu areta,
Cadi'a nu-lu cunoscea,
Judecatu nu-i facea,
Fâra astfeliu le grâia:
Turciloru,
Nebuniloru!
Ce umblati cu elu în lume,
Cu unu ghiauru fâra nume,
Nu ve temeti se descépta,
Si pre toti ne-a trage 'n tiepa,
Coconasii ni-o taia,
Cadinele ne-o lua.
Judecatu nu-i vomu face,
Voi lasati-milu în pace.
Dar' unu micu de turculetiu,
Cu ochi negri cu peru cretiu,
Multu e naltu și subîrelu,
Par' ca dase Nab'a-in elu:
Judecatu cu dreptate,

O găsimu noi nu de parte,
Petricic'a moriei,
Din tier'a Moldovic'i,
Noi de gátu se-i o legámu,
Brânci în Dunare se-i damu
Si de elu se ne scápámu.
Turcii striga dimpreuna,
Judecat'a asta-i buna
„Se traiesci tneru copile,
Alah! dee-ti mándre dile.“
Foe verde din valcea,
Turcii-in giuru se aduna,
Poneau petr'a alaturea,
Si de gátu-mi o legá,
Brânci în Dunare ca-i dá.
Ap'a sare, clocotesce,
Petr'a cade si vnesce,
Totu la fundu se duce duce,
Cá unu focu ce nóptea fuge
Prin vesdohulu nevediatu.
Foe verde din movile,
Au trecutulu acumu trei dile,
De cându îngropatu sub apa,
Tanislavu nu se descépta.
Sgoice, raci, mii de moruni
Milliòne de jivini,
Totu de elu mi se frecá
Si totu nu se descépta.
Cându a fostu a patra di,
Dunarea se leuisci,
Sóre mándru luminá
Si prin apa strabateá,
Tanislavu se descépta,
Ochi-incetu si-i deschideá;

Ah! seracu de mam'a mea,
Me vediu-i singuru legatu,
Si in apa aruncatu,
Cá unu mare vinovatu;
Eu se-întòrce si rachnesce
Si din fundu se asverlesce,
Totu in susu prin apa lina,
Cátra cerului lomina,
Petr'a-in bratia si-oluá,
Pan' de a sup'ra ca esiá,
Atunci petr'a si-o lua
Si pre pieptu si o asiediá,
Vre-o trei dile ca-innotá.
Totu se svircolesce în valuri
Si se lupta catra maluri,
Din'a trece nóptea vine,
Suffletulu de-abia-si mai tiene.

IV.

Cându fu Joi de catra diori,
Cându cade róua pre flori,
Angelin'a se sculase.
Rochii albe imbracase,
Cofitițele ca lua,
Si la Dunare mergeá,
Dar' la apa cându privesce
Ochiu-i mándru ce diarese
Totu luptându botocoindu,
Cá nemenea pre pamentu?
Angelin'a, Angelina!
Tanislavu asiá suspina
Fia-ti mila adi de mine,
De-ai facutu pre lume unu bine,
Blag'a mea, averea mea,
Mánca-oru purdálnic'a,

europénu cu totu, pentru pansavismu decâtu Slavii insisi.

Acést'a e chiaru cá lumin'a sórelui, si atátu va durá pâna cându va strigá apusulu europénu celor'a, carii nu vréu se recunósca drepturile Slaviloru: „Voi ne spariati cu panslavismu, si voi cu egoismulu si cu nedreptatea vóstra insiva n'ilu incarcati dupa capu.

Ascultati dorintiele drepte ale Slaviloru si fantom'a panslavismului au peritu. Dar' daca nu ascultati de aceste sfaturi, nice slavi vostri nu voru vré se remâne eternu in o situatiune asiá miserabile, nice Rusi'a chiar cându aru vré nu i va lasá fara nici unu ajutoriu.

Varietati.

* * * Maj. Se Regele si prunciú regesci au plecatu la Vien'a.

* * * Archiducele Albrecht, dopa o petrecere de vre-o câte-va zile in Pesta, s'a intorsu in 6 Martiu n. la Vien'a.

* * * Demissionarea contelui Mikó din ministeriu se demintresee.

* * * Multa mita publica. Nici unu lucru nu se face la intunerecu, iera mai corendu ori mai târdiu sa nu ese la lumina; nici unu lucru dicu, dara apoi cum se voru puté ascunde, cum se voru putea acoperi, ce anima va fi aceea, care sa taca si sa nu descopere nisce fapte bune si maretie filantropice! ah! nu se póte! nu se póte! taca-se cele ce suntu de tacutu, ascunda-se cele ce suntu a se ascunde, piéra ingrópe-se si sa se nimicésca cele ce suntu de peritu, ingropatu si de nimicitu; dara faptele cele maretie nu trebuie tacute, nu trebuie acoperite, nu trebuie ingropate!

— Ca, misericordi'a, adeverulu si dreptatea din pamentu voru resari; asiá dara si eu subscrisulu strabatutu fiindu de iubirea aretata prin fapte in vér'a trecuta 1867, din partea Reverendissimului domnu Parinte Protosingelu Nicolau Popé'a si a onoratului duhovnicu Parinte Germanu, si ié-rasi cu ocaziunea prea micé-tiei si neinsemnatei mele esperintie prin Dev'a din partea onoratului Parinte N. Nicórá si de acolo preste muntii apuseni, cu reintórcerea mea prin Ofenbai'a din partea on. D. Parinte Nicolau Fódorénu, aretandu-si dicu iubirea prin fapte, care suntu si voru remanea totu-deun'a neuitate, nu le potu tacea, nu le potu tiné acoperite, ci cu peptulu ferbinte, si cu anim'a ardienda veniu prea umilitu a-i rugá cá pentru acea iubire aretata prin fapta, sa binevoiesca a primi din partea subscrisului cea mai via si mai cordiala multamita. Tilsc'a 23 Februaru 1868.

Teodoru Popu Inv. deregente.

* * * Judecatorie urbariale. Fóia oficiala dela 8 Martiu publica doue emise a minis-

trului ungurescu de justiti'a, cu respectu la judecatoriile urbariale ce suntu de infantiatu in Transilvania.

* * * Dupa cum aude „Unio“, Tabla regia ardeléna se va impartu in doue sectiuni, dintre cari un'a in M. Vásárhely si all'a in Clusiu.

* * * „Hazánk“ aduce aminte regimului sa nu schimbe legea electorala, cáci si asiá se dice despre regimu ca are inclinári aristocratice. Prin acést'a s'aru provocá o crisa. Legile din 48 si asiá suntu defectuóse. Asiá dara regimulu sa nu se departeie si mai tare de dreptulu electoralu pre base cátu de largi.

* * * Banchetu. In sala redutei dela Imperatulul romániloru s'a tinutu unu banchetu in onórea Locutiitorului de comite, dlui Mauritiu Conrad. Dlu Locutiitoru a radicitu unu toastu pentru Maj. Sea Regele; Schreiber pentru constitutiune, Dr. Lindner pentru dlu Locutiitoru, Bauszneru pentru patria, adv. Kiss pentru natiunea sasésca si romana, Krafft pentru comis. reg. Cont. Péchy, primariulu Giebel pentru Locutiitorulu de Comite, dlu Locutiitoru pentru sanetatea natiuniloru, cea magiara cu deosebire.

* * * (Sub pretestulu anonimitei). In septemán'a trecuta au primitu domnulu comite alu natiunei sasesci in pensiune C. Schmidt o epistola anonima, carea se dice ca contine cele mai ordinarié imputári si amenintiári.

* * * Postalu. Ministeriulu de comerciulu face cunoscutu, ca de aici incolo epistolele recomandate nu mai au trebuntia de adres'a celoru ce le tramitu, carea se punea pre dosulu copertei; exceptiune se face cu epistolele esprese si cu cele prin care se protestéza in afaceri de cambie (politia).

* * * „Unio“ spune ca securitatea averei a inceputu a fi in Clusiu ié-rasi periclitata.

* * * Drumulu de fieru. Dupa cum audim drumulu de fieru Aradu—Alba Iuli'a se va predá cu finea lui Iniu comunicatiunei pâna la Dev'a. Dela acestu terminu comunicatiunea diligentiéloru cátra Aradu voru luá directiuni laterale prin tiera.—Dupa Unio drumulu Oradiei mari—Clusiu inca se incepe dela 12 a. l. c.

* * * S'a ruptu podulu drumulu de fieru care trece preste Prutu la Lazany tocm'a candu trecea trasura, preste podu. Nenorociri cu ómeni nu s'au intemplatu, dara cu vite cari se transportau. Caréle au caditu de 1 1/2 stángini unulu preste altulu. Descrierea de unde imprumutámu noi, iufatsiéza scen'a acést'a trista infioratoriá prin cuvintele, in care dice, ca in caréle sdrobite erá „pisalitia formala de carne si sánge.“

* * * Din Pesta se scrie, ca dela judecarea lui Bözörmenyi de juriu la o pedépsa de 2000 fl. si unu anu arestu pentru ca a publicatu epistol'a

cea sciuta a lui Kossuth in M. U., estrem'a stángra din diéta si junimea studiósá vrea pedepsitului sa-i faca unu conductu de facile. Capitanatulul cetátei aflandu de acést'a a luat mesuri preventórie si a impededatu conductulu precum si music'a scandalósa ce erá sa o faca procurorului. Dela imped' carea acést'a incóce domnesce acum o miscare surda intre studenti si membriis tángei estreme.

* * * (Sgomotele lui M. U.) Acestu jurnal u incéta a infestá starea lucrurilor de fatia prin articuli toti mai aprigi. Unele probe le vomu dá mai in estrasu. M. U. vorbesce despre gradele pe cari trebuie sa le urmarésca politic'a magiara spre a ajunge la tint'a ei. Celu din urma e alegerea unu i Rege (? R.) Unu altu articulu dice ca partid'a lui Deák e numai „provisoria“ si ca ea e de parere ca Ungari'a fára de unu radimutare nu póte sa existe si sa resiste inimiciloru ei. Pentru aceea a chiamatu dinasti'a absburgiloru pre tronul, resemnandu dela alegerea libera. Contractulu cu dinasti'a s'a reinnoitu in 1867. — Partid'a Kossuthiana descrie dinasti'a absburgica cá pro aceea ce de 340 ani si da tóta silinti'a a stinge sterpea magiara, de unde magiarii au invetiatu ca ori ce regentu carele domnesce intr'un'a si preste alta tiera e stricaciosu pentru Ungari'a. Citezá vre-o câte va date istorice si face conclusiunea cu cuvintele lui Rá-cóti: „ca tureculu nu au stricatu Ungariéi in 50 de ani cátu austriacii in unu anu.“

* * * Unu veru ala Imperatulul Napoleonu va capetu in 16 Martiu, de impreuna cu alti optu prelati rom. pelari'a de cardinalu. Se dice ca Imperatulul Napoleonu va purtá tóte specele la denumirea si instalatiunea verului seu.

* * * Comitele (pens.) Conrad Schmidt a plecatu a latta eri in afaceri familiaré la Gratz.

* * * In „Herm. Ztg“ se publica din candu in candu unu calindariu istoricu. Sub 10 Decembre 1610 aflámu: „Gavriilu Batori veni in cetate cu 20,000 mai cu sémá haiduci unguresci, unde fu lasatu sa intre si fu primitu splendidu, de-si poporulu de rendu si permitea sa vorbésca multe, sub decursulu intrárei, ce nu promiteau nimic'a bine, ceea ce aduse dupa sine, ca unii dintre nobili unguresci au amenintiatu ca se aiba ómenii de grigia ca potu fi pradati.

Pána la Turnisioru i estra insainte. Neliníscea, pentru multimea poporului ce aducea Batori cu sine se silesce primariulu Col. Gotzmeister sa o imprascié, calarindu in tóte pártile. Cu armata ce intrá in cetate mai veneau si cara acoperite pline de armat. In fine princepele, carele candu a ajunsu la podulu de trasu a disu cátre cei ce-lu petreceau: „Ez' soha nem hibetük volna (acést'a nu o amu fi creditu nici odata) si asiá a castigatu cetatea.

* * * (Unu manifestu revolutionariu). Mazzini au emis unu manifestu nou revolutionariu,

Remae pre mân'a tá,
Fugi la taica-to de graba,
Spune-i sortea mea cea négra,
Di-i sa alerge iute aice,
Daca-a vrea se fi ferice,
Angelin'a feta mare,
Ea ce-in lume sora n'are,
Angelin'a cea iubita,
Dar' acum'a parasita,
Iute malulu parasescu
Catra casa se pornesce,
Pasu-i fuge, trece sbóra,
Cá unu poiu de capriora,
Cá o jelitia usiora,
Preste campuri si ogóra.
Ale! taica tata buna,
O minune i-ti voi spune,
Neci vedrutiele n'am spartu,
Nici apsiora n'am luatú,
Dar in Dunare adánca,
In virteju lu lánge stánca,
S'a inecatú unu negustoriu,
Adi in dina catra diori.
Negustoriu din tieri straine,
Cu pungi mari cu aurú pline,
Si de mine s'a rogatu,
Cá se-lu scótemu la uscatú,
Vin'o taica te grabesce,
Pana valulu nu-lu rapesco
Se-i scurtámu noi dilele,
Se-i luomu paralele.
Dara taica-seu dicea:
Angelina fét'a mea,
Dare-aru banulu Dumnedieu,

Se fia pre gândulu meu,
Negustorii far' de tiera,
Toti in Dunare sa piéra.
Si-apoi iute ca pornea,
Si la Dunare-ajungea,
Cu lopat'a,
Tae ap'a,
Tanislavu unde-lu vedé,
Cátra elu ei totu veslá;
Angelin'a fét'a mare,
Ea ce-in lume sora n'are,
Angelin'a cea iubita,
Dar acum'a parasita,
Cátra elu asiá dicea
Si-apoi mân'a-i intindea:
Scii tu nene cátu de greu,
Ti-amu purtatu eu dorulu teu,
De mergeamu pre delu séu vale,
Me-intalneauu cu a tá jale,
Nóptea 'n vise te visamu,
Dlu'a 'n lacrimi te vedeamu;
Mánile mi-su albióre,
S'o lipi vr'o lipitóre,
Si m'oi stinge cá o séra,
Cá unu focu de prima-véra,
Cá faci'a cea de céra
Lánga mórtea cea amera;
Dar se sciú ca in dorulu meu,
Amu scapatu pre mandrulu meu.
Asiá dice Angelina
Cu fati'a de lacrimi plina;
Máneci albe safoleá,
Mán'a pâna 'n cotu bagá,
Pre Tanislavu mi-lu scotea,

Si in caicu ca mi-lu puneá,
Cu lopat'a
Tae ap'a
Si la margini ajungea,
Tanislavu cátu ce esia,
Earba verde cátu calcá,
La pamentu mi se plecá,
Pamentulu mi-lu serutá,
Cruce sánta i-si facea,
Se fii dómne si cu mine,
De-amu fácutu eu candu-va bine;
Iértá me cu-o rugaciune,
Déc'oi fi gresitu in lume,
Sciú ca'n codrii adese ori,
Luámu pungi la negustori,
Amu fostu frate de haiduci,
Si-amu versatu sánge de turci,
Ear tu taica tal'a meu,
Resplatésca-ti Dumnedieu,
Ca mi-ai scapatu capulu meu,
Pána 'n cas'ata voi fi,
Turci prin casa nu-i diari,
Ca eu suntu copilu románu,
Ce bea sánge de pagánu.
Trecú adi si trecú máne,
Trecú patru septemáne,
Tanislavu nu mai esia
Bea cá siepte si totu bea,
Totu vinu albu de nóue ani,
Sa nu-si uite de dusmani,
Candú cofa de jumetate,
Sa-si mai plángra a lui pecate,
Cáte-odata cu paharulu,
Cá sa-si plángra si amarulu.
(Va urmá.)

in care, in contradicere cu credeul sau unitariu de pana acum, se exprime pentru principiu federativu. In manifestulu acest'a dice intre altele: „Europ'a cea vechea pieri! Sa ne desceptamu noi! Nu auditi voi acelu ventu subteraneu, precum se aude intr'o noue franta de procela, unu vuetu, care anunce periciumea cea nemidlocita? Si nu simtiti acestu cutremuru de pamentu, acestu vijetu alu ferberiei secrete, acest'a curgere misteriosa, care pune tote in miscare precumi se misca marea prin brisa si virfurile arborilor se prin suflarea venturilor intr'a crepuscululu diminetiei si resaritul sorelui? Acest'a este Europ'a cea tinera, carea sa redica, e nasterea unei epoce noue, e spiritulu lui Dumnediu, care aduce poporeloru la cunoscintia sorele: umanitatei. Fii lui Dumnediu si a omenimei redicativu si progresati. Or'a au sositu. Libertatea vieza intru voi. Egalitatea carea nmai din ciuru se ascepta se afla deja pe pamentu in mijloculu vostru, si dopa emancipatiunea individuale se redica cea sociale. Preceptu a o realisa acest'a, fi-ti demai de problem'a vostra. — Autorulu manifestulu se vede ca nu se ocupa cu istoria.

Nr. 33—3 Concursu.

Spre ocuparea posturilor de notari comunali in statiunile si cu emolumentele, dupa cum mai josu se va specific'a, se deschide concursu pana la 31 Martiu a anulu curentu si adeca:

1. Notariatulu comunu in Porumbacu de infero pentru comunitatea stationarie, Porumbacu de susu si Sarata, salariu anuale in bani 280 fl. si cortelu liberu.
2. Notariatulu Cartisioaneloru pentru Cartisior'a Strezana si Oprina ca statiune, apoi Arpasiulu superioru si Scoreiulu. Salariulu anualu in bani 320 fl. si cortelu liberu.
3. Notariatulu din Ucea inf. pentru acest'a comunitate stationaria, Ucea superioare, Arpasiulu infer. si Corbi. Salariu anualu 300 fl. si cortelu liberu.
4. Notariatulu din Vistea infer. pentru acest'a comunitate, Besimbaculu si Sambatele inf. cu salariu anualu 230 fl. si cortelu liberu.
5. Notariatulu din Dragasin cuprindendu acest'a statiune, Vistea superioare si Sambata super. reunite cu salariu anuale 340 fl. si cortelu liberu.
6. Notariatulu din Lisa cuprindendu afara de statiunea comunita Posior'a, Ludisioru, Voivodeni-mari si Voivodeni-mici cu salariu anuale 320 fl. si cortelu liberu.
7. Notariatulu din Voila pentru statiunea, si comunele Lucia, Dridifu si Bechianu, cu salariu in parati 310 fl. si cortelu naturalu.
8. Notariatulu din Recia ducale, cu comunele afiliate Recea telechiana, Breza, si Degiani cu salariu 300 fl. si cortelulu in natura.
9. Notariatulu din Sasciori impreunatu cu satele Netotu, Sevestreni, Iasi si Urediulu. Salariulu anualu 300 fl. si cortelu naturalu.
10. Notariulu din Copacielu cu comunele afiliate Sebesiulu Berivoii mari si Berivoii mici. Salariu an. 280 fl. si cortelu.
11. Notariatulu din Heni cuprindendu inca comunitatile Riusiorulu, Erseni si Margineni, cu salariu anuale 300 fl. si cortelu in natura.
12. Notariatulu din Vadu cu afiliatiunea Mundrei, Toderitiei si Buciumulu. Salariu in parati 300 fl. si cortelu.
13. Notariatulu din Ohaba, cu comunele Sinc'a vechea si Siercail'a cu salariu anuale 300 fl. v. a. si cortelu liberu.
14. Notariatulu din Sinc'a-noua impreuna cu satulu Olbacu cu salariu in bani 200 fl. si cortelu liberu.
15. Notariatulu din Zernesti cuprindendu si comunitatea Poian'a Merului cu salariu in bani 300 fl. v. a. si cortelu.
16. Notariatulu din Tohanulu vechi incorporatu cu Tohanulu nou cu salariu de 200 fl. si cortelu liberu.
17. Notariatulu din Persiani cu comunele afiliate Gridu si Pareulu cu salariu anuale 240 fl. si cortelu naturalu.
18. Notariatulu din Veneti'a inf. cu comunele afiliate Veneti'a super. si Coman'a super. cu salariu in bani 260 fl. si cortelu naturalu.
19. Notariatulu din Caciulat'a impreunatu cu satele Lupsi'a si Coman'a inf. cu salariulu in parati 280 fl. si cortelu naturalu.

Competitorii la aceste posturi au sa-si indrepte suplicele concursuali scrise cu propria mana la oficiolatu districtuale in Fagarasiu pana la terminulu susu prefiptu si le voru documenta cu:

1. Atestu de moralitate
2. Ateste despre studie si prasa de pona acum in servitiu notariale seu analogu,
3. Atestu despre perfecta cunoscintia a limbei romane candu aru fi de alta nationalitate si altoru limbe patriotice, adeca magiara si germana.

Afara de acest'a fiacare concurentu va areta oculu nascerii si alu comoratiunei sele, etatea si conditiunea actuala va indica apriatu statiunea notariale la care competedia precumu si deca primescce alta statiune, candu reprezentantiile comunale respective nu laru alege acolo unde cere postulu cu preferintia.

Din Siedintia oficiolatu districtuale Fagarasiu in 21 Fauru 1868.
T a m a s
Capitanu supremu.

30—2 Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de inveltatoriu in comunitatea gr. or. Branesciu, ce e ingremiata maritulu Comitatu alu Carasiulu si Protopresbiteratulu gr. res. alu Fageulu, se escrie prin acest'a concursu.

Cu acesta statiune suntu impreunate urmatoarele emolumente anuale:

- a) in bani gat'a: 105 fl. v. a.
 - b) in naturalii: 20 meti de grau; 20 meti de cucuruz; 100 panti de clisa; 100 panti de sare; 15 panti de lumina; 10 orgii de lemne; jumetate lantiu de livada si cartiru liberu.
- Doritorii de a ocupa acestu postu de inveltatoriu voru ave a indiestra petitionile loru concursuale — timbrate dupa cunctia — cu estrasu de bonu, cu atestatu despre absolvarea cu sporiu hotezu a cursulu pedagogic in institutulu preparandialu din Aradu, apoi despre servitiulu de pana acum si purtarea loru morale si politica, si asteliu indiestrate le voru subterne venerabilulu Consistoriu dreptu maritoriu alu Caransebesiulu pana in 4/16 Aprilu a. c. Caransebesiu 19 Fauru 1868.
Consistoriulu diecesei Caransehesiulu

Nr. 29—2 Escriere de concursu.

Spre reocuparea postulu devenitu vacantu de unu inveltatoriu gr. orientalu in Kohldorf langa Szaszka se escrie prin acest'a concursu.

Competentii la acestu postu, cu carele e impreunatu unu salariu anualu de 126 fl. — retulu de lemne 6 fl. 30 xr., pentru scol'a de Duminec'a 8 fl. 40 xr. si locuinta naturala seu inchiriatu, — au a-si asterne cererile loru scrise cu

man'a propria, pre langa aretarea etatei, starei si moralitati loru si despre capacitatea castigata in specialitatea de inveltatoriu — in terminu de 6 septamani dela diu'a eserierei de concursu, la venerabilulu Consistoriu diecesanu gr. or. in Caransebesiu. Vien'a 26 Fauru 1868.

Directiunea generala a Societati c. r. priv. austr.

de drumuri de feru ble statului.

35—2 EDICTU

Ioann Scarneciu, care cu nedreptate si-a parasitu pre legiuit'a sea socia An'a Scarneciu ambi acest'a gr. res. din Sten'a de doi ani trecuti, fara de a se sci in prezentu unde se afla, prin acest'a se citeza ca in terminu de unu anu si o di sa se infatiosiedie la subscrisulu scaunu protopopescu, ca la din contra in intelesulu SS. canone ale Bisericei nostre se va da hotarire parei radicata asupra-i si fara de elu.

Scaunulu protopopescu ortod. res. alu Cohalmulu. Draosu 19 Fauru 1868.

Ioann Iosifu Adm. Prot.

Nr. 29—1 EDICTU

Zacharia Calbeaza din Daisior'a, Comitatulu Albei superioare, in Transilvania, carele maibine de patru ani si-au parasitulu necredintia legiuit'a sea socie pre Magdalin'a Radu totu din Daisior'a, si pribegesco in lume, se provoca ca in terminu de 3 luni sa se presentede in intea subscrisulu foru matrimonialu, caei la din contra, procesulu divortialu asupra-i pornita, se va decide si in absentia densulu, in intelesulu prescrieloru s. s. canone bisericesci.

Hasiofaleo in 20 Fauru 1868.

Forulu matrimonialu gr-res. alu Tractulu protopopescu alu Palosiulu. Ioann Gheaj'a Adm. prot.

Burs'a de Vienn'a.
Din 28 Februariu (11 Mart.) 1868.

Metalicele 5%	57 75	Act. de creditu	187 20
Imprumut. nat. 5%	65 40	Argentulu	113 85
Actiile de banca	705	Galbinulu	5 53 1/10

SEPTAMANA PENULTIMA
SPRE CUMPARAREA DE SORTI PENTRU A
XI. LOTERIE DE STATU
Filantropica garantata de catre directiunea c. r. a venituriloru de Loterie,
CONSTATATORE DIN 259 CASTIGURI
in suma totala de fl. valuta austriaca.

3 0 0 0 0 0

Intre cari intaiulu nimeritoriu de frunte cu 8000 fl.
alu doilea " " " 20000
alu treilea " " " 10000
apoi 2 nimeritori cate cu 5000 fl., 4 cate cu 2500 fl., 2 cate cu 2000 fl., 20
cate cu 1000 fl., 2 cate cu 800 fl., 16 cate cu 600 fl., 50 cate cu 500 fl.,
2 cate cu 400 fl., 100 cate cu 300 fl., 16 cate cu 250 fl., 200 cate cu 200 fl.,
16 cate cu 150 fl. si 326 cate cu 100 fl.

Sortirea nerevocaveru in 19 Marte 1868
Pretiulu unei sorti 2 fl. 50 craceri v. a.

Disposiciunile cele mai de aproape se potu vedea in programulu jocului, carele se afla de fatia la tote organele de vendiare, si se da impreuna cu sortii cumparati.

Dela directiunea c. r. a venituriloru de loterie.